

To Be projekt

– Vagyunk, jól vagyunk, élünk, túlélünk?

Jozifek Zsófia

2020. január 3-8. között több mint húsz, a drámapedagógiában, illetve a színházi nevelésben jártas szakember, tanár, oktatóval, illetve a tanulás segítségével foglalkozó munkatárs közös tréningen vett részt Budapesten, a Nyitott Kör szervezésében. Beszámoló és értékelés közel egy olyan év távlatából, melynek során a nemzetközi képzések és események hasonló formában már nem voltak lehetségesek.

To Be or not to be well?² című nemzetközi projektünk keretében az iskola különböző szereplőinek jóllétét vizsgáljuk, elsősorban a drámapedagógia és a színházi nevelés módszereinek segítségével, a birminghami Big Brum színházi nevelési társulattal, a brnoi Labyrinth (a Lužanky Leisure Center egyik részlege) drámapedagógiai csoporttal és a varsói Stop Klatka drámapedagógiai műhellyel szoros együttműködésben.

A partnerséggel 2019 őszén kezdtük meg a közös munkát, és az első élő találkozás alkalmával arra a számunkra fontos következtetésre jutottunk, hogy a projekt egésze során három alapelv mentén szeretnénk együtt dolgozni: *Socially, collaboratively and creatively*, vagyis *együttműködve, kreatívan és csoportban*. Az első praktikus lépés efelé a *Steering group*, vagyis a kormányzó csoport megalakítása volt a projekten belül, amelyben minden partner részéről egy-két fő vesz részt. A *Steering group* feladata volt a tréning előkészítése azzal a céllal, hogy a résztvevők egy biztonságos környezetben találkozzanak egymással és a *Displaced teacher*, vagyis a *Kilakoltatott tanár* koncepcióját járják körbe.

A közös képzés során arra törekedtünk, hogy megismerjük és mélyebben megértsük a tanárok jelenlegi helyzetét az iskolában és a társadalomban, az őket befolyásoló körülményeket és cselekvési lehetőségeiket a saját és a partnerek kontextusaiban, ezáltal nemzetközi kitekintést is nyerve. Mindezt tettük azzal a szándékkal, hogy a tréninget követő egy év során a helyi igényekre, de a globális kontextus figyelembevételével tervezzünk egy olyan programsorozatot, amely az iskola mint szervezet jóllétét támogatja és a tanárok, iskolai munkatársak mélységi bevonását valósítja meg. A tréning különlegességét az adta, hogy a tartalom fokozatosan épült fel az öt nap során, a *Steering group* aktív és reflektív közreműködésével, a résztvevők válaszaira és szükségleteire reagálva.

Az első napokban különböző ingerek, vagyis *Stimulusok* mentén hoztuk mozgásba gondolatainkat és érzéseinket az oktatás és a tanárok állapota, helyzete kapcsán. Behatóan foglalkoztunk azzal a kérdéskörrel, dichotómiával, hogy **mit jelent a mai világban túlélni és élni**, és mindez hogyan határozza meg a tanárok mindennapjait. Állóképeken és ezek elemzéseit segítő gyakorlatokon keresztül a résztvevők betekintést nyerhettek abba, hogy az egyes országokban milyen problémákkal, kérdésekkel, kihívásokkal küzdenek a pedagógusok, és ez milyen módon befolyásolja saját és diákjaik jóllétét. Teret és időt teremtettünk a közös reflexióra azzal kapcsolatban, hogy a bemutatott képek, pillanatok és jelentésük milyen hatást fejtenek ki a tanulás és az iskolában eltöltött idő minőségére. A túlélés meghatározó volt ezeken a képeken, és a megélt pillanatok hiányával együtt mint általános problémák rajzolódtak ki az alkotó-nézők számára. A résztvevők mindezek alapján ahhoz az állításhoz jutottak el, hogy a „*Kilakoltatott tanár*”

² <https://nyitottkor.hu/tobe/>

nem érzi magát otthon a világban, a saját otthonában, az iskolában és a testében. A tréning második részének napjait egy interaktív és performatív kiállítás létrehozásával töltöttük. A kiállítás a megfogalmazott állítás (és számos kérdés) kibontását, illetve reakcióink és reflexióink plasztikus megjelenítését adta. Értelmezésünk és érzéseink is fontos szerepet játszottak az alkotásokban. Arra törekedtünk, hogy a művészeti formában történő fogalmazáson keresztül szubjektív képet mutassunk a témáról, ami ezzel együtt kollektív tapasztalattá sűrűsödik és teret ad a párbeszédre, inspirálja a cselekvést.

A kiállításra, amely a záró estére nyerte el végleges formáját, meghívtuk hazai kollégáinkat, barátainkat, hogy velük is megvitassuk az iskolai oktatás/nevelés kihívásait, és hogy megosszák tapasztalataikat, véleményüket. A vidám, inspirált hangulatban telt napok alatt még nem gondoltunk arra, hogy a projekt során hosszú időre megszűnik az élő találkozás lehetősége, és hogy a jóllét, az élet és a túlélés kérdéskörei ilyen mértékben újraértelmeződnek az elkövetkező hónapokban, a tanárokat érintő kihívások pedig eszkalálódnak és új térbe helyeződnek...

Résztevőink így reflektáltak a tréning végén a lezajlott folyamatra: videó – résztvevői reflexiók az alábbi internetes címen:

https://www.youtube.com/watch?v=GzGWZnX8GAc&feature=emb_title&ab_channel=NyitottK%C3%B6rTE

(A projektre visszatérünk, a szervezők ígérete szerint a beszámoló folytatása várható.)

Az ODE történetének tendenciái tíz elnök szubjektív nézőpontjából

Fekete Anikó

1989. november 2-án jött létre az Országos Diákszínjátszó Egyesület,³ melyet a Fővárosi Bíróság az 500-as sorszám alatt jegyzett be.

Az ODE létrehozásában tevékenyen részt vállalók – például az alakuló ülést megszervezők, az alapszabály tervezetét előkészítők – közül az alapítótagek közt szerepelt Breyer Zoltán, Illés Klára és Kaposi László.

Az egyesület eddigi elnökei:

1989-1992	Kaposi László
1992-1994	Illés Klára
1994-1998	Keresztúri József
1998-2002	Vidovszky György
2002-2004	Gyombolai Gábor
2004-2012	Golden Dániel Larikó
2012-2013	Hajós Zsuzsa
2013-2014	Farkas Atilla
2014-2017	Sárosi Gábor
2017-	Tóth Zoltán

³ Rövidítése: ODE